

[Johan Nielsen.]

Jeg er også bange for, at fremmed kapital skal opsluge det færøske erhvervsliv, så vi bliver dirigeret udefra i endnu højere grad end i dag. Derfor er det mig til megen trøst at høre, at man fra alle sider i dette høje ting understreger, at man skal være opmærksom på Færøernes særlige forhold, og jeg siger markedsministeren tak for den positive holdning til det færøske spørgsmål, som jeg har mærket hos ham. Jeg siger tak, fordi det blev understreget, at man intet foretager sig fra dansk side, som ikke er sanktioneret på Færøerne, når forhandlingerne skal finde sted, og jeg er i den lykkelige situation at kunne forsikre mine landsmænd på Færøerne om, at det danske socialdemokrati aldrig vil tillade, at der på nogen måde sker noget overgreb mod det færøske folk, men af alle kræfter prøver på at bevirke, at der bliver taget særligt hensyn til Færøerne, hvis en indtræden i fællesmarkedet bliver en realitet.

Så er det for øvrigt min overbevisning, at det må være Færøerne og Færøerne alene, som afgør, om de vil være med i fællesmarkedet eller ej.

Statsministeren (Hilmar Bawnsgaard): Må jeg allerførst takke hr. Johan Nielsen for det indlæg, vi lige har hørt. Jeg synes, at både hvad angår de specielle problemer for Færøerne, der kan opstå i forbindelse med en eventuel tilslutning til fællesmarkedet, og hvad angår resultatet af det færøske valg, var det en kærkommen og højst nøgtern redegørelse, der her blev givet. Jeg kan i ét og alt erklære mig enig i den vurdering, det ærede medlem lagde for dagen, og kan kun understrege, at det er en selvfølge, at de særlige forhold, der består for Færøerne såvel som for Grønland, selvfølgelig skal forhandles og fra dansk side er lagt op som problemer, der skal forhandles.

Så vil jeg gerne berøre et problem, som hr. Morten Lange rejste. Der var vel næppe nogen i salen, der var overrasket over den form, hvorunder det ærede medlem behandlede fællesmarkedsproblematikken generelt. Vi kender jo SF's stilling til det, og SF har heller ikke ved tidligere forhandlinger herinde lagt skjul på, at de så anderledes, end hovedparten af dette ting gør, på fællesmarkedsproblematikken. Men i sin iver for at

forklare dette standpunkt kom hr. Morten Lange til at give en omtale af Nordekforhandlingernes forløb, der, hvis den kom til at stå uimodsagt, kunne danne grundlag for en historieforfalskning, og det synes jeg dog ikke skulle komme ud af denne debat.

Hr. Morten Lange var af den mening — sådan måtte vi opfatte det — at det stort set var Danmarks skyld, at disse forhandlinger forliste, fordi vi samtidig søgte om medlemskab af fællesmarkedet. Nu kunne man sige til sig selv, at det er lidt mærkværdigt, at man føler, at det i særlig grad skulle være Danmark, der havde ansvaret for dette, eftersom Norge, og med sine særlige forhold Sverige, var i samme situation. Jeg synes nok, vi kunne forvente i det danske folketing, at man ikke havde så travlt med at få placeret ansvaret ensidigt på sit eget land.

Jeg er nødt til at sige, at det forhold, at man samtidig forhandlede om Nordek og opretholdt sin hidtidige stilling over for den europæiske udvikling, ikke med nogen ret, hverken af hr. Morten Lange eller andre, kan påkaldes som en begrundelse for, at Finland sagde nej til at gennemføre Nordek nu. Forhandlingerne blev i sin tid indledt under disse konditioner. Det blev fra forhandlingernes start gjort klart fra dansk såvel som fra norsk og svensk side, at den holdning, man havde indtaget i 1967, stod man fast ved, og hvis der kom nye forhandlinger, ville sådanne blive optaget. De blev altså indledt under de konditioner, som hr. Morten Lange angriber os for. Alle forhandlinger blev ført under disse konditioner, og da forhandlingsmuligheden over for fællesmarkedet opstod, blev det gentaget fra alle tre lande, at forhandlingskonditionerne, som man var startet på, stadig var gældende.

Nordekforhandlingerne blev afbrudt i december 1969 på finsk initiativ. De blev genoptaget i samme måned under udtrykkelig understregning af, at dette var de gældende konditioner. Det gik på Nordisk Råds session i Reykjavik sådan, at de fire landes statsministre i enighed erklærede sig indforstået med Nordekraktatens færdiggørelse efter den fastlagte køreplan, og dette blev til overflod understreget derved, at den daværende finske udenrigsminister, som i dag er statsminister i Finland, også deltog i mødet og gav den samme tilslutning.

Det synes jeg det er nødvendigt at få